

Radek Banga

„Hudba je buď to dobrá, nebo špatná. Jinou neznám“

Dvaatřicetiletý zpěvák a muzikant Radek Banga je známý především jako frontman kapely Gipsy.cz, se kterou vystoupil i na slavném britském festivalu Glastonbury. Na sólových albech Věci jinak a Nic není nemožné se od hip hopu, breakbeatu a funku s romským folklorem přiklonil k popu. Pražský rodák se jako dítě setkal s domácím násilím i předsudky, dnes se snaží přispět k lepšímu přístupu romských dětí ke vzdělání.

TEXT: ROMAN JIREŠ

Radek Banga je známý také svými společenskými postoji. Například v roce 2016 vyjádřil při vyhlašování cen Český slavík protest proti Tomáši Ortelovi a jeho skupině. Při předávání ceny kapele, která bývá spojována s krajní pravicí, opustil sál karlínského divadla. Poté se na sociálních sítích stal terčem nenávistných útoků. O rok později za svůj čin obdržel Cenu Františka Kriegl, kterou každoročně uděluje Nadace Charty 77 za odvážný občanský postoj. Banga je proto živým důkazem toho, že pop nemusí být jenom zábava bez kouska angažovanosti.

Na konci loňského roku jsi vydal své druhé sólové album Nic není nemožné. Jak jsou s ním v současné době spojené tvé koncertní aktivity?

Posledních několik let vystupuji se svou sólovou tvorbou, mám velkou kapelu

s vokalisty a samozřejmě hrajeme i mé starší hity. Musím ale říct, že jsem asi nikdy nebyl na pódiu tak šťastný a spokojený, jako jsem dnes, a je to, myslím, na koncertech dost znát. Podářilo se nám dát dohromady fakt skvělou partu muzikantů. Po covidu to byla taková dost radikální změna, protože jsem přeskočil z world music do popu. Trošku jsem se samozřejmě bál, jak to lidi přijmou, ale teď po těch letech vím, že to bylo to nejlepší rozhodnutí. Své staré fanoušky jsem neztratil, naopak jsem získal mnoho nových. A hlavně mě to neskutečně naplňuje.

Prý chystáš nový singl, co k tomu můžeš prozradit?

Song se jmenuje Prostě se milujem. Teď se chci nějakou dobu soustředit hlavně na singly a připravovat si tak půdu pro další album. Tuhle věc jsem napsal už před několika měsíci a dlouho s ní

pracuji ve studiu. Poslední dobou se nebojím různě měnit zvuk, prostě si s tvorbou víc hrát a zkoušet všechny možnosti. Díky tomu vznikají právě songy, jako je tenhle, a fakt mě to baví, nebát se nových prvků a zakomponovat je do své tvorby. Dřív se pop držel striktně zajetých kolejí, aranží a postupů, to dneska člověk nemusí. Dnešní pop je světem nekonečných možností.

Bude k singlu videoklip? Jak vnímáš důležitost role videoklipu v dnešní hudební branži?

Jako stará škola vnímám videoklip, ale i album jako velmi důležité věci. Na druhou stranu je tu doba krátkých videí a i ty metriky jasně ukazují, že lidi u delších videí příliš nevydrží. Kvůli tomu videoklipy na YouTube už prostě nedosahují těch obrovských čísel jako kdysi. Nicméně videoklip je podle mě strašně důležitá vizitka interpreta, a mě

Foto: Karolína Ryvolová

natáčení klipů navíc strašně baví. Je ale docela možné, že postupně se bude délka songů zkracovat a videoklipy se začnou celé točit na výšku. Hudba se vždycky musí přizpůsobit tomu, jak to aktuálně prostě je. To nám ukázal i song Otázky, který úplně ovládl sociální sítě a má milionové dosahy.

V čem se podle tebe nejvíce liší tvá sólová alba Věci jinak a Nic není nemožné?

To první album byl takový první výkop. Neměl jsem v podstatě žádná očekávání. Tolik let jsem se jen odhodlával k tak zásadní změně, jenže jsem asi neměl dost odvahy to udělat. Když přišla pandemie, vnímal jsem to jako znamení shůry. Něco v srdci mi říkalo: „Radku, tohle je ta správná chvíle s tím začít!“ První deska byla oproti té druhé i proto mnohem vážnější, vznikala totiž za covidu. Byla také hodně provázaná s mou knihou (Ne)pošli to dál, takže

řešila i vážnější témata. Druhé album bylo mnohem uvolněnější. Vznikly tak hodně veselé songy jako Mimoszemšťan, Starý dobrý časy nebo i singl Otázky.

Jak jsi spokojený s ohlasy na desku Nic není nemožné?

Jsem moc spokojený. Od 19 let se pohybuji na scéně zároveň i jako producent a říkal jsem, že to může trvat klidně i pět let, než se ta moje nová sólová kariéra pořádně rozjede. To, že se to stane už při druhém albu, mi vážně dělá obrovskou radost. Při každém dalším koncertě vidím, jak si víc a víc lidí zpívá moje nové písničky, a to je pro mě velká motivace.

Je ale docela možné, že postupně se bude délka songů zkracovat a videoklipy se začnou celé točit na výšku. Hudba se vždycky musí přizpůsobit tomu, jak to aktuálně prostě je.

V jednom z rozhovorů jsi řekl, že hit Otázky napsal sám život. Máš takových písní více?

Songy, které vzniknou spontánně, třeba jako reakce na nějakou skutečnou situaci, bývají podle mě vždy nejlepší. Já už jsem ve věku, kdy celkem často rekapituluji, což byla přesně předloha písně Starý dobrý časy. Nahrávka Nic není nemožné zase odráží to, co říkám při mých přednáškách, které dělám už čtrnáct let. Myslím, že napsat něco, co je z vlastního života, vás přibližuje víc k publiku a zároveň vytváří vaši autenticitu. A také poslední dobou rád zapojuji do mé tvorby i fanoušky, to mě moc baví, že mohou být její součástí.

Foto: archiv Radka Bangy

Také jsi říkal, že „na žánry nevěříš“ a že chceš mít hudební svobodu. Co tedy od tebe v nejbližší době můžeme po hudební stránce čekat?

To stále platí, proto není moc jasné, co se ode mě dá čekat. Jednou mi došlo, že jsem, hudebně vzato, trochu „schizofrenní“. Vždyť jsem začal ve 13 letech jako R'n'B zpěvák, pak jsem najednou přeskočil na hardcore hip hop, za deset let jsem zatočil do světa world music, teď do vod popu. Mezitím jsem produkoval desítky hiphopových alb, metal, breakbeat, house, psal pro popové interprety včetně Karla Gotta. Já se prostě nikdy nebránil ničemu. Hudba je buďto dobrá, nebo špatná. Jinou neznám.

Tvé album Nic není nemožné vyšlo 17. listopadu. Je to náhoda a co pro tebe tohle datum znamená?

Víš, Gipsy.cz pro mě představovalo obrovský závazek. Ten jedinečný styl, který

tehdy vznikl, měl jeden vážný nežádoucí efekt – člověk nemohl nikam extra uhnout, publikum prostě něco čekalo, a když jsi jim zkusil dát něco jiného, nefungovalo to. Když tolik let stojíš v opravdu úzké hudební uličce, kudy sotva prolezeš, začneš se trápit. Obzvlášť když máš na zádech dvě obří hudební křídla. Poslední roky jsem si připadal, jako když mám kolem těla obří řetězy, a nemůžu vůbec dýchat. Můj sólový projekt byl doslova vysvobozením. Konečně jsem mohl roztáhnout křídla a volně létat. Byla to taková moje malá hudební revoluce.

Gipsy.cz si jako první česká kapela zahráli na slavném festivalu v Glastonbury. Jak na to vzpomínáš?

Byla to obrovská čest, vzpomínám na to moc rád. Hrát vedle takových hvězd, jako je třeba Fat Boy Slim či Iggy Pop, to je splněný sen.

A jaké pocity sis přivezl ze soutěže Eurovision Song Contest v Moskvě konané v roce 2009?

Byla to hodně zajímavá zkušenost. Jednak celá ta produkce, to jsem ještě nikdy neviděl. Asi jsem nikdy nestál na větším pódiu než tehdy v Rusku. Ale všechno kolem bylo prostě neuvěřitelné. Bylo to taky hodně náročné, protože to jelo naživo a já tam lítal po tom obřím pódiu v obleku „Super Gipsyho“. Dodnes mi visí v šatně.

A když jsme u toho vzpomínání, jaké to bylo ve StarDance?

Byly jen dvě situace v životě, kdy jsem měl vážně velkou trému – tour s Karlem Gottem a StarDance. S Karlem to bylo vůbec poprvé, kdy jsem si zahrál s velkou kapelou a bez elektroniky. V O2 areně mimochodem začala vznikat má představa o sólové kariéře. Pan Gott v tom sehrál dost zásadní roli. No a StarDance? Já na to kývl, aniž bych

tušil, jak šílená dřina to bude. Byl jsem vždy zvyklý, že na nové věci potřebuji dost času. Tady jsme měli v podstatě tři až čtyři dny na každý nový tanec, později i dva, což je vážně málo. Musel jsem se opravdu maximálně soustředit, abych si zvládl zapamatovat celou choreografii, jenže v té neskutečné rychlosti je to fakt hodně těžké. Navíc já vůbec nepočítal s tím, že budu postupovat tak daleko, a já došel téměř do konce. Každý přenos jsem cítil obrovskou trému, a když to skončilo, upřímně se mi hodně ulevilo.

Napsal jsi řadu hitů dalším interpretům, včetně Karla Gotta. Spolupracuješ v současné době s někým, pro koho skládáš?

Stále produkuji svoje písně pro různé projekty. Přiznám se, že nejraději jsem psal pro tu starou školu. Vždy jsem obdivoval ten jejich přístup a byly to hvězdy mého dětství. Napsat píseň pro pana Gotta pro mě byla ta největší životní pocta.

Tvůj tiktokový účet údajně sleduje okolo 380 000 lidí. Vyvolává to v tobě pocit zodpovědnosti za svoji prezentaci?

Určitě ano. Každý influencer by tuto zodpovědnost podle mě měl mít. Jde především o to, co za sebou člověk nechává. Já chtěl lidi vždy nějak motivovat, inspirovat nebo pobavit. Zároveň je to ale tak, že dnes už u interpreta nejde jen o hudbu. V této době fanoušky zajímá i to, co vaříš k obědu nebo jaké oblečení si kupuješ. No a samozřejmě se počítají i tvoje názory. U těch musíš být opatrný nejvíc.

Pokračuješ ještě ve svém programu Když chceš, tak to dokážeš!?

Ano, stále to dělám. Chtěl jsem vždy zůstat v kontaktu s mladými lidmi a předávat jim motivaci skrze můj životní příběh. To jsem si vybral jako jedno z mých životních poslání. My starší bychom měli těm mladším pomáhat v seberozvoji, naše know-how jim může pomáhat překonat překážky, které už my máme za sebou. Dokud na to budu mít energii, budu v tom pokračovat.

Foto: Filip Pavlík

Tvoje kniha (Ne)pošli to dál vzbudila velký ohlas. Chystáš nějaké další literární dílo?

Já tu knížku napsal s jediným záměrem – aby ti, kdo procházejí něčím podobným nebo zažívají nějaké životní překážky, věděli, že nejsou sami. Chtěl jsem na svém příběhu ukázat, že když je vůle a víra, dá se překonat takřka cokoliv. Netuším, jestli v životě ještě něco napíšu, ale nemám v této oblasti nějaké velké ambice. Šlo mi jen o to, někomu pomoci, a z ohlasů mohu říct, že se to povedlo. Z toho mám tu největší radost. ☒

Dnes už u interpreta nejde jen o hudbu. V této době fanoušky zajímá i to, co vaříš k obědu nebo jaké oblečení si kupuješ. No a samozřejmě se počítají i tvoje názory.